

پیوند علم، فرهنگ و اقتصاد دیوار مستحکم فرهنگ دفاعی می‌سازد

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه اقتصاد مقاومتی بدون اقتصاد دانش‌محقق نمی‌شود، تأکید کرد که هنوز اقتصاد مقاومتی در کشور شکل نگرفته است.

محمدرضا مخبر

همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد، اظهار داشت: پیروزی انقلاب اسلامی با محوریت فرهنگ اتفاق افتاد. امام خمینی(ره) فقهی بود که با رویکردی انسان‌سازی، پیروزی انقلاب را رقم زد.

وی افزود: نوع و جنس پیام‌های امام خمینی(ره) چه قبل و چه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

فرهنگی بود.

مخبر دزفولی عالی انقلاب فرهنگی، مقاله‌هایی را که در عرصه فرهنگ مطرح هستند پیام‌رسان همه فطرت‌های بشری عنوان کرد و گفت: این پیام‌ها تنها به فرهنگ دفاعی ختم نمی‌شود. نوع نگاه رهبری نیز به همه مسائل، فرهنگی است زیرا اصل پیام انقلاب اسلامی فرهنگی است و هرچه با انقلاب اسلامی ربط پیدا می‌کند باید با پیوند فرهنگی تدوین شود.

مخبر دزفولی اضافه کرد: زمانی که در دکترین امام خمینی(ره) دفاع از مظلومیت فلسطین، مقابله با سلطه و محورزیم اشغالگر قدس مطرح بود، ممکن است در یک نگاه احساس شود پیام‌های سیاسی است اما ذات آن پیام‌ها فرهنگی بود و از شرافت انسانی دفاع می‌کرد. اگر ما اجزای را به فرهنگ نسبت می‌دهیم باید نسبت آن را نیز مشخص کنیم.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی به آغاز حرکت انقلاب فرهنگی اشاره کرد و گفت: شروع حرکت انقلاب فرهنگی از دانشگاه‌ها بود اما به آنجا ختم نشد زیرا انقلاب اسلامی در معرض تهاجم قرار داد و دفاع امری ضروری است.

مخبر دزفولی تصریح کرد: هرگاه کشوری ضعیف باشد و قدرت دفاع از خود را نداشته باشد، نظام سلطه آن را ویران می‌کند اما جریان انقلاب اسلامی با خلاقیت امام خمینی(ره) و استعمار

آن با تدابیر رهبری سی و چند سال در برابر سلطه جهانی پیام فرهنگ انقلاب را منتقل کرد. وی به اجزای تمدن اسلامی اشاره کرد و اظهار داشت: تمدن نوین اسلامی سه ضلع دارد و اگر به درستی آن را بشناسیم و طراحی کنیم و برای آن برنامه عملی داشته باشیم، قطعاً دیوار دفاعی مستحکم فرهنگی در برابر دشمن تدارک داده‌ایم که یک ضلع آن علم و فناوری، ضلع دوم آن فرهنگ و ضلع سوم آن نیز اقتصادی است که جنس آن اقتصاد مقاومتی است و اگر این سه ضلع شکل بگیرد، جهش تمدن نوین اسلامی اتفاق می‌افتد.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی بنا استناد از افرادی که پیشرفت‌های علمی را نادیده می‌گیرند، اظهار داشت: متأسفانه برخی آگاهانه و ناآگاهانه پیشرفت‌های علمی را نادیده می‌گیرند یا به آن کم‌توجهی می‌کنند. بنده به‌عنوان فردی که از ابتدا در عرصه فرهنگ فعالیت می‌کرد، ما اعلام می‌کنم به‌ادعان دشمنان پیشرفت‌های ما در عرصه‌های علمی، پیشرفت‌های شگفت‌انگیز و خیره‌کننده‌ای بوده است.

مخبر دزفولی خاطر‌نشان کرد: در گزارش سال ۲۰۱۵ یونسکو آمده که ایران اقتصاد منبع‌محور خود را به‌سمت اقتصاد دانش‌محور سوق داده است و معتقدم اتکای به دانشمندان، نخبران و جریان جوان کشور قطعاً ما را به این سمت سوق خواهد داد به‌نوعی که امروز روند ثبت اختراع ما در عرصه جهانی روند خوبی پیدا کرده است.

وی بسیاری از برنامه‌های جهانی را در مقابله با انقلاب هویت‌زایی از انقلاب دانست و گفت: ما در همه بخش‌های فرهنگی، استعداد‌های زیادی داریم و این موضوع ششمیری دویله است که هم آثار زیانبار بسیاری دارد و هم به فرهنگ‌سازی انقلاب در عرصه جهانی کمک می‌کند.

متأسفانه سرمایه‌گذاری دشمنان در برابر سرمایه‌گذاری ما چند صد برابر است. باید در حوزه فرهنگ از سختگیری‌های بهره‌یزیم و در عین حال از اصول خود نیز عدول نکنیم، ما امروز آثار جریان‌ات علمی و فرهنگی انقلاب اسلامی را در منطقه شاهد هستیم. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در بخش پایانی سخنان خود درباره مقاله اقتصاد مقاومتی تصریح کرد: اقتصاد مقاومتی بدون اقتصاد دانش‌بنیان محقق نمی‌شود. متأسفانه هنوز اقتصاد مقاومتی در کشور شکل نگرفته است، ما باید ذیل سیاست‌های مقام معظم رهبری اهداف کمی و کیفی، تقسیم کار ملی و برنامه زمان‌بندی شده را طراحی کنیم.

گفت‌وگو

گفت‌وگو ۸۸۴۹۸۷۹۱

گفت‌وگوی «جوان» با معاون فرهنگی و تبلیغات دفاعی نیروهای مسلح

فرهنگ دفاعی یعنی

احساس تعلق ملی و افتخار به آنچه داریم

■ محمداسماعیلی

مسائل جنگ بر اساس تعریف از مفهوم دفاع و جنگ دفاعی استوار است و جهت جلوگیری از تفسیرها و تحریف‌ها در این‌باره باید تعریف صحیحی از جنگ ارائه داد. تفسیر موسع از جنگ و استفاده از تجربیات آن برای آینده،بر پایه مفهوم جنگ دفاعی صورت می‌پذیرد.به همین دلیل باید به ایجاد، حفظ، گسترش و ترویج جهاد دفاعی اهتمام ورزد و منطق درونی و مبانی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آن را کشف و تبیین کرد. حال که اسلام اصل را بر صلح، سازش و مدارا

قرار داده است و جنگ و تخاصم را طرد می‌کند،

فرهنگ دفاع آن هم در مقابل نظام سلطه ارزشی حیاتی پیدا می‌کند و در چنین شرایطی مفهوم «فرهنگ دفاعی» ارزشمند می‌شود: عنوانی که اسم همایشی را هم یدک می‌کشد، همایشی که هفته گذشته برگزار وبااستقبال رسانه‌هاونخبگان جامعه ایرانی مواجه شد. دبیر همایش فرهنگ دفاعی معتقداست جنگ دفاعی از هر حیت‌متغیر است و باید برای حفظ این اعتبار، اقدامات پژوهشی اساسی و بنیادین انجام شود، چراکه دفاع در برابر نظام سلطه برای حفظ اندیشه‌ها، باورها و مرز

در نظر داشته باشیم.

اشاره کردید «فرهنگ دفاعی دارای ابعاد و عرصه‌های مختلف است». توضیح دهید در شرایطی که یکی از مهم ترین حوزه‌های نبرد نظام سلطه علیه جمهوری اسلامی ایران بحث فرهنگی و تضعیف مبانی دینی و فرهنگی جامعه ایرانی است، توسعه این فرهنگ چه کمکی به پیاده‌سازی اهداف جامعه اسلامی می‌کند؟

فرهنگ دفاعی به نظر من مهم ترین مؤلفه انسجام ملی است؛ یعنی رسمیتی است که ملت در مقابل تهدیدات مزجر و آماده مبارزه و ایستادگی می‌کند یا در خصوص دستوردهایشان به حس بالندگی و افتخار می‌رساند و آنها را در مسیر پاسداری از دستوردهای ملی، ارزشی و دینی قرار می‌دهد.

فرهنگ دفاعی، شالوده مسیریابی ملت در خصوص تعلق ملی است و این یعنی انسجام ملی. وقتی از قدرت نرم صحبت می‌کنیم صحبت از سرمایه و ظرفیت‌هایی است که می‌تواند ما را به اهدافی برساند اما سخت‌افزای نیست مثل علم وفناوری، فرهنگ، هنر، ادب و...مثل بنسدر تحرکات و اجتماعات، اینها اساساً کجا شکل می‌گیرد، اینها با همراه داشتن سطحی از فرهنگ دفاعی در کنار هم معنا پیدا می‌کند؛ آن وقت افزایش آنها در یک مسیر برای رسیدن به یک هدف و آرمان می‌تواند ما را موفق به داشتن سطحی از قدرت نرم و تأثیرگذار کند. به طور مثال ما چگونه می‌توانیم الهام‌بخش باشیم؟ الهام‌بخشی یکی از سطوح قدرت نرم نظام است. زمانی که خودمان به آنچه داریم بی‌بالییم و در سطحی از الگوهای ملی و منطقه‌ای قرار دهیم، در این صورت می‌توانیم الهام‌بخش باشیم.

ما همایش فرهنگ دفاعی در تهران برگزار شده است، شما به عنوان دبیر این همایش، توضیح دهید.

ما به دنبال بسط دادن حوزه‌های معنایی فرهنگ در حوزه دفاع هستیم؛ بخشی که هویت‌مقاوم و پایدار ملت را تشکیل می‌دهد. ما فرهنگ دفاعی را در ابعاد مختلف در و ضامن هویت و پایداری ما در طول تاریخ خودمان

کار کردش در عرصه‌های مختلف چیست مثلاً فرهنگ دفاعی در عرصه فرهنگ و هنر یعنی چه؟ یعنی صیانت از فرهنگ بومی و ملی به نام فرهنگ اسلامی ایرانی. اگر به این فرهنگ تعلق خاطر داشته باشیم و از آن صیانت کنیم، در مقابل فرهنگ‌تهاجم‌ایستادگی کرده‌ایم واین معنایش می‌شود فرهنگ دفاعی در حوزه فرهنگ.

یا فرض کنید ما می‌رسیم به عرصه علم و فناوری، در عرصه علم و فناوری وقتی می‌خواهیم فرهنگ دفاعی را معنا کنیم، می‌شود دفاع از دستاوردهای علمی و فناوری و کوشش برای گسترش آن. فرهنگ دفاعی در حوزه علم و فناوری یعنی حس تعلق بالاتر به دستاوردهای علمی و زمینه‌سازی برای رشد علمی وفناوری کشور. پس نتیجه آن کاهش مهاجرت نخبگان و ترغیب بازگشت نخبگان از تحصیل‌کرده در خارج از کشور، داشتن حس تعلق میهنی و اسلامی به فرهنگ دفاعی یعنی فرهنگ صیانت از داشته‌ها و دستاوردهای خود، یعنی نهضت نرم‌زاری و آن رشد تحسین‌برانگیز علمی فرهنگ دفاعی به مفهوم تعلق به دستاوردها وفعال بودن در صیانت از دستاوردهای علمی که می‌تواند ما را برای ام ماز می‌کند. مقام معظم رهبری فرمایش قریب به این مفهوم دارند که یکی از راه‌های بروز رفت کشور از مسائل موجود، پرداختن به علم و فناوری است و این معنق نمی‌گردد مگر با فرهنگ دفاعی متناسب در حوزه علم وفناوری.

فرهنگ دفاعی چگونه می‌تواند به رشد علمی کشور کمک کند؟

اول اینکه فرهنگ دفاعی در حقیقت هویت و معنایی است که دانشمندان ما را در این مملکت نگه می‌دارد و بدین طریق از داشته‌هایمان حفاظت می‌کند واین موتور، محرک و انگیزه‌ای می‌شود برای پیشرفت علمی. در واقع فعالیت و تلاش‌های علمی دانشمندان می‌تواند نهضت علمی وفناوری را در کشور به راه بیندازد. پس با حفظ و نگهداری اهل علم در کشور شاهد رشد و توسعه در حوزه علم وفناوری در کشور خواهیم شد و می‌توانیم بگوییم یکی از زیرساخت‌های توسعه در کشور ما تقویت حوزه فرهنگ دفاعی است و در این راه کمک شایانی می‌کند.

فرهنگ دفاعی در حوزه هنر را چگونه تبیین می‌کنید؟

اگر بخواهیم در حوزه هنر فرهنگ دفاعی را تعریف کنیم

علی‌پوردهقان جوان

صیانت از دستاوردهای انقلاب اسلامی امری مستمر و دائمی است و برای تحقق آن نیازمند فرهنگ دفاعی شکوفا و به روز شده متناسب با نیازهای روز هستیم

صیانت از دستاوردهای انقلاب اسلامی امری مستمر و دائمی است و برای تحقق آن نیازمند فرهنگ دفاعی شکوفا و به روز شده متناسب با نیازهای روز هستیم تا بتوانیم هویت خودمان و دستاوردهای خودمان را حفظ کنیم، این یک ضرورت است. ضرورت دوم این است که ما برای رسیدن به یک آرمان بزرگ‌تر یعنی تمدن نوین اسلامی نیاز به یک موتور محر که امکان حرکت به ما بدهد، داریم و این بدون داشتن فرهنگ دفاعی مناسب و حس تعلق به هویت و داشته‌های خودمان امکانپذیر نیست من معتقدم فرهنگ دفاعی زیرساخت‌است که می‌تواند ما را به تمدن نوین اسلامی برساند. سومین ضرورت به تلاش دشمنان برای فرسایش ما در حوزه‌های مختلف بر می‌گردد. به نظر می‌رسد یکی از نشانه‌های تهاجم فرهنگی در کشور ما حمله به این بخش فرهنگی است. فرهنگ دفاعی قوی ترین مولفه فرهنگ اسلامی - ایرانی در برابر دشمنان است و طبیعتاً بیشتر مورد حمله قرار می‌گیرد. امروز با توجه به تهاجم‌های مختلفی که در

حوزه‌های فرهنگی، علمی و اجتماعی به ما می‌شود، ما احساس نگرانی هم داریم که اگر از این حوزه فرهنگی به خوبی صیانت نکنیم، از این بخش فرهنگی ممکن است فرسایش پیدا کنیم.

توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب برای هویشاری در باره برنامه‌های نفوذ دشمن، در مورد بحث رابطه «فرهنگ دفاعی» و «نفوذ» صحبت کنید.

نفوذ یک بیماری است و پانزهرش فرهنگ دفاعی نفوذ را در سه سطح قابل تعریف می‌دانیم؛ نفوذ فردی، نفوذ فکری و اندیشه‌ای و نفوذ جریانی. در این سه سطح نفوذ، آن چیزی که می‌تواند مانع از نفوذ دشمن در عرصه‌ها و حوزه‌های مختلف باشد تقویت فرهنگ دفاعی در کشور است. چه زمانی ما احساس و دقیق می‌شویم به نفوذ بیگانگان در کشور؟ زمانی که بخواهیم به آنچه داریم حساس باشیم و دفاع کنیم چه زمانی ما در مقابل فرهنگ بیگانه که تلاش می‌کند

دفاع از مظلومان و مقابله باستعماران در انقلاب اسلامی یعنی استکیارستیزی. به صورت فطری انسان‌ها دفاع از ضعفها را افتخار برای خود می‌دانند و این نیازمند روحیه مستحکم است، لذا فرهنگ دفاعی معنایش در حوزه استکیارستیزی رفتار و عملی است که ما در انقلاب اسلامی همواره به آن پرداخته‌ایم. چه چیزی باعث می‌شود ملت ایران از آرمان وملت فلسطین دفاع کند؟ بالا بودن روحیه و فرهنگ دفاع در مردم ایران که معنایش می‌شود دفاع از مظلومان.

چه ضرورت‌هایی منجر به آن شد تا چنین بحثی را به عنوان نیاز جامعه ایرانی مطرح و برای ترویج آن همایش برگزار کنید؟

صیانت از دستاوردهای انقلاب اسلامی امری مستمر و دائمی است و برای تحقق آن نیازمند فرهنگ دفاعی شکوفا و به روز شده متناسب با نیازهای روز هستیم تا بتوانیم هویت خودمان و دستاوردهای خودمان را حفظ کنیم، این یک ضرورت است. ضرورت دوم این است که ما برای رسیدن به یک آرمان بزرگ‌تر یعنی تمدن نوین اسلامی نیاز به یک موتور محر که امکان حرکت به ما بدهد، داریم و این بدون داشتن فرهنگ دفاعی مناسب و حس تعلق به هویت و داشته‌های خودمان امکانپذیر نیست من معتقدم فرهنگ دفاعی زیرساخت‌است که می‌تواند ما را به تمدن نوین اسلامی برساند. سومین ضرورت به تلاش دشمنان برای فرسایش ما در حوزه‌های مختلف بر می‌گردد. به نظر می‌رسد یکی از نشانه‌های تهاجم فرهنگی در کشور ما حمله به این بخش فرهنگی است. فرهنگ دفاعی قوی ترین مولفه فرهنگ اسلامی - ایرانی در برابر دشمنان است و طبیعتاً بیشتر مورد حمله قرار می‌گیرد. امروز با توجه به تهاجم‌های مختلفی که در

حوزه‌های فرهنگی، علمی و اجتماعی به ما می‌شود، ما احساس نگرانی هم داریم که اگر از این حوزه فرهنگی به خوبی صیانت نکنیم، از این بخش فرهنگی ممکن است فرسایش پیدا کنیم.

توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب برای

هویشاری در باره برنامه‌های نفوذ دشمن،

در مورد بحث رابطه «فرهنگ دفاعی» و «نفوذ» صحبت کنید.

نفوذ یک بیماری است و پانزهرش فرهنگ دفاعی نفوذ را در سه سطح قابل تعریف می‌دانیم؛ نفوذ فردی، نفوذ فکری و اندیشه‌ای و نفوذ جریانی. در این سه سطح نفوذ، آن چیزی که می‌تواند مانع از نفوذ دشمن در عرصه‌ها و حوزه‌های مختلف باشد تقویت فرهنگ دفاعی در کشور است. چه زمانی ما احساس و دقیق می‌شویم به نفوذ بیگانگان در کشور؟ زمانی که بخواهیم به آنچه داریم حساس باشیم و دفاع کنیم چه زمانی ما در مقابل فرهنگ بیگانه که تلاش می‌کند

نفوذ کند و اندیشه و فکر حاکم بر مردم ما را تغییر دهد، مقاومت کنیم؟ زمانی که داری فرهنگ دفاع از این اندیشه شویم. چگونه ما در مقابل جریان خارجی که به صورت گروهی و جریانی نفوذ ملل‌سازی می‌کند تا به معنایم خودنشان برسد، می‌توانیم باسببیم و خودمان را نیاززیم؟ زمانی است که ما دارای فرهنگ دفاعی متناسب باشیم.

چالش‌های پیش روی تحقق «فرهنگ دفاعی» چیست؟

فرهنگ دفاعی متکی بر فرهنگ ایرانی -اسلامی است و آن چیزی که این را به چالش می‌کشد، تغییر نگرش و مصداق فرهنگ دفاعی و نگاه به موضوع فرهنگ دفاعی با عینک غرب است. این مفهومش این نیست که در غرب چیزی وجود ندارد که از آن استفاده کرد، مفهومش این است که ما داریم یک داشته بزرگ را از دست می‌دهیم که هویت ما بوده و تاکنون نداشتیم ما را در برابر تهاجمات مختلف حفظ کند. بزرگ‌ترین چالش در مقابل فرهنگ دفاعی فرهنگ بیگانه پرستی است، فرهنگ غرب‌دگی است. ما در حوزه فرهنگی و ارتباطات فرهنگی اعتقاد به تعامل لازم داریم و در این مسیر هم چیزهایی را به دنیا دادیم و هم چیزهایی را گرفتیم. خدمات متقابل فرهنگی بین ایران و جهان همیشه یکی از نقاط برجسته بوده و ما به آن افتخار می‌کنیم، اما تهاجم فرهنگی چیز دیگری است، آنها می‌خواهند ما را در مسیر وابستگی و فقر فرهنگی قرار دهند. مگر ما به فقر فرهنگی حساس نیستیم! ما به فقر علمی حساس نیستیم! چرا؟! آیا فقر مادی مهم‌تر از فقر علمی است؟ فقر فرهنگی کم هزینه‌تر از فقر علمی است؟

رابطه فرهنگ دفاعی با دوقطبی‌سازی که مورد نظر دشمنان است، چیست؟

زمانی یک ملت دچار گسست فرهنگی - اجتماعی می‌شود که مواضع مختلف پیدا کند و در دفاع از دستاوردهای فرهنگی و تمدنی خود دچار اختلاف نگاه می‌شود. کارکرد فرهنگ دفاعی رسیدن به یک افق مفهومی مشترک در دفاع از آرمان‌ها و دستاوردهای تمدنی است. فرهنگ دفاعی با وجود اختلاف دیدگاه و سلائق در گروه‌های سیاسی و فرهنگی کشور در حوزه منافع ملی، انسجام و درک واقع‌بینانه ایجاد می‌کند و این یعنی بزرگ‌ترین سد مقابله با دوقطبی‌سازی جامعه

انقلاب مبتنی بر استکیارستیزی چیست؟

ارتباط فرهنگ دفاعی با یکی از آرمان‌های

ارتباط هویت و پایداری ما در طول

تاریخ بوده است، در نظر داشته باشیم

فرهنگ دفاعی یعنی حس تعلق ملی و افتخار به آنچه داریم. فرهنگ دفاعی موتور محرک توسعه و ساخت قدرت درونی نظام است لذا وقتی می‌خواهیم فرهنگ دفاعی را تعریف کنیم، باید یک فهم وسیع تری از دفاع را که در لایه‌های مختلف فکری و فرهنگی جامعه جریان دارد و ضامن هویت و پایداری ما در طول تاریخ بوده است، در نظر داشته باشیم